

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
DYDDIAD Y CYFARFOD	15.01.15
TEITL YR EITEM	Caffael Ynni yn Rhatach
AELOD CABINET	Y Cyngorydd Peredur Jenkins

CEFNDIR

Yng nghyfarfod Medi 11^{eg} 2014 cyflwynais adroddiad yn rhoi diweddariad o gynlluniau'r Cyngor am drefniant i gaffael ynni yn rhatach ar gyfer cymunedau'r sir.

Yn yr adroddiad hwnnw esboniais mai'r opsiwn mwyaf cost effeithiol i'r Cyngor fyddai ymuno a Chyd Cymru. Ond ar y pryd nid oedd y panel prosiect yn ddigon hyderus fod eu cynlluniau yn ddigon aeddfed i'w argymell i drigolion Gwynedd

Erbyn heddiw, yn dilyn mwy o ymgynghori a sicrwydd ynglŷn a chynllun Cyd Cymru, rwyf o'r farn fod y cynllun o werth i drigolion Gwynedd ac rwyf wedi awdurdodi swyddogion i'w gefnogi trwy ymuno a Cham 3. Y llynedd, trwy newid cyflenwr, helpodd Cyd Cymru aelwydydd ar draws Cymru i arbed £185 y flwyddyn ar gyfartaledd ar eu biliau ynni

TROSOLWG

Cynllun newid cyflenwyr ynni drwy gydfargeinio yw Cyd Cymru sydd wedi'i ddatblygu i gynnig cyfle i bobl yng Nghymru i arbed arian drwy ddod at ei gilydd i brynu tanwydd 'mewn swmp'.

Lansiwyd Cyd Cymru yn ystod 2013 ac fe'i datblygwyd yn wreiddiol gan Gyngor Caerdydd a Chyngor Bro Morgannwg, gyda chefnogaeth gan y Gronfa Cydweithio Ranbarthol ac mae'n agored i bawb yng Nghymru.

Gan mai'r mwyaf o bobl sy'n cymryd rhan, y gorau fydd y fargen sy'n debygol. Mae'r cynllun yn ceisio sicrhau bod pawb ar draws Cymru mewn sefyllfa i ymuno. Mae Bwrdd Prosiect Cyd Cymru wedi elwa o fewnbwn gan gynrychiolwyr o Grŵp Budd-ddeiliaid Cymru gyfan. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau bod pawb yn gwbl ymwybodol o'r gwaith a wnaed hyd yma a beth fydd y camau nesaf, rwyf wedi cynnwys y canlynol, sydd yn grynoded o'r wybodaeth a gyhoeddwyd gan Cyd Cymru am y cynllun.

Beth yw Newid Cyflenwr Ynni drwy Gydfargeinio?

Mae'r syniad sydd y tu ôl i newid cyflenwr ynni drwy gydfargeinio yn debyg i brynu nwyddau 'mewn swmp' er mwyn cael gwell pris. Fodd bynnag, mewn cynllun newid cyflenwyr drwy gydfargeinio, bydd y rhai sydd â diddordeb mewn cael gwell bargaen yn dod at ei gilydd i ffurfio 'cydweithfa' cyn mynd at y cyflenwyr ynni. Po fwyaf yw nifer y bobl sy'n gysylltiedig, y mwyaf deniadol mae'r grŵp cwsmeriaid yn debygol o fod i'r cyflenwyr ynni.

Sut mae'n gweithio?

Mae'r ffordd y mae'n gweithio'n hawdd. Mae pum cam allweddol.

- **Cofrestru:** Y cam cyntaf yw cofrestru diddordeb, gan ddarparu cymaint o wybodaeth ynglŷn â defnydd ynni'r cartref ag sy'n bosib. Bydd y wybodaeth hon yn cael ei defnyddio gan ein partneriaid, yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni ac 'energyhelpline' i reoli'r broses newid cyflenwyr a negodi bargaen gyda'r cyflenwyr ynni. Dylai cartrefi gofrestru ar lein yn www.cydcymru-energy.com. Rydym yn ymwybodol nad yw hyn yn addas i rai unigolion ac mae rhif llinell gymorth ar gael hefyd i gofrestru ar 0800 0935902. Dylai preswylwyr gael bil ynni diweddar wrth law.
- **Ffurio cydweithfa:**
Ar ôl i'r cyfnod cofrestru gau, bydd yr holl ddata gan y rhai a gofrestrodd yn cael ei goladu a'i gyflwyno i arwerthiant ynni.
- **Arwerthiant Ynni:**
Yna, bydd arwerthiant ynni yn digwydd gydag amrywiaeth o gwmnïau ynni yn cynnig eu prisiau gorau i'r bobl sydd wedi cofrestru eu diddordeb.
- **Cynnig tariff newydd:** Gwneir cynnig personol i'r rhai sydd wedi cofrestru a bydd yr arbedion a ragwelir yn cael eu cyfrifo yn seiliedig ar y wybodaeth a ddarperir gan unigolion yn y cam cofrestru. Bydd pobl yn gallu gweld hefyd sut mae'r cynnig hwn yn cymharu â'r tariffau yn y farchnad bresennol. Nid oes cost o gwbl ac nid oes dim ymrwymiad i newid cyflenwr/cyflenwyr. Fel arfer, bydd y cyfnod ble y gellir derbyn y cynnig ('newid drosodd') yn agored am bythefnos.
- **Penderfynwch chi!** Os byddwch yn gwneud penderfyniad i dderbyn y cynnig ar ôl i'r cynnig unigol gael ei wneud, yna bydd cymorth ar gael i dderbyn a newid drosodd. I'r aelwydydd hynny sydd â mesuryddion rhagdal, bydd cyflenwr presennol y preswylwyr yn rhoi cyngor ynglŷn â fydd y credyd/y ddyled bresennol yn gallu cael ei throsglwyddo i'r cyflenwr newydd (yn gyffredinol gall dyled hyd at £500 gael ei throsglwyddo). Petai unrhyw un yn penderfynu peidio

â derbyn, ac nid oes rheidrydd derbyn, bydd gwybodaeth ar gael ynghylch y cyfle nesaf i newid drosodd.

Cefndir y Cynllun

Yn gynnar yn 2013, gwnaeth Cyngorau Dinas Caerdydd a Bro Morgannwg gais llwyddiannus i Gronfa Cydweithio Ranbarthol Llywodraeth Cymru am gefnogaeth i ddatblygu cynllun newid cyflenwyr ynni drwy gydfargeinio i Gymru.

Daeth Bwrdd Prosiect Cyd Cymru â swyddogion at ei gilydd o Gaerdydd a Bro Morgannwg i ddatblygu'r gwaith. Er mwyn sicrhau bod y cynllun yn agored ac yn briodol i bobl ar draws Cymru gyfan, sefydlwyd grŵp Budd-ddeiliaid Cymru Gyfan a oedd yn cynnwys sefydliadau â diddordeb mewn newid darparwyr drwy gydfargeinio. Mae'r Grŵp Budd-ddeiliaid Cymru Gyfan wedi monitro datblygiad Cyd Cymru ac wedi rhoi mewnbyn yng ngwahanol gyfnodau'r datblygiad.

Sut y darperir Cyd Cymru?

Mae cynllun newid darparwyr ynni drwy gydfargeinio Cyngor Caerdydd a Bro Morgannwg yn cael ei ddarparu mewn partneriaeth ag Ymddiriedolaeth Arbed Ynni Cymru.

Menter gymdeithasol gyda Sefydliad Elusennol yw'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni.

Mae'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yn rhoi cyngor diduedd, cywir ac annibynnol i gartrefi, cymunedau a sefydliadau ar y dulliau o leihau allyriadau carbon, lleihau biliau ynni, defnyddio dŵr yn fwy cynaliadwy a gyrru'n fwy craff.

Mae'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni'n gweithio gyda llywodraethau, awdurdodau lleol, cymunedau, sefydliadau'r trydydd sector a busnesau. Ymysg eu gweithgareddau maent yn:

- Darparu neu reoli rhaglenni'r llywodraeth
- Cynnal profion technoleg carbon isel
- Cyflwyno ardystiadau a rhoi sicrhad i fusnesau a nwyddau traul
- Datblygu modelau a theclynnau i roi mwy o ddealltwriaeth o effeithlonrwydd ynni.

Bydd yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yn cefnogi Cyd Cymru i ddarparu gwybodaeth arbenigol ac arbenigedd a gwelliannau i hyrwyddo'r cynllun. Maent wedi datblygu cynllun gweithredu manwl hyd at fis Mawrth 2015 gan gynnwys caffael y darparwr newid drosodd, darparu cynllun ymgysylltu lleol a methodoleg i arfarnu'r prosiect.

Bydd y gefnogaeth a geir gan yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yn sicrhau bod negeseuon arbed costau a newid ymddygiad yn cael eu cyfuno gyda chyngor arbed ynni a'u cyfeirio at gynlluniau sy'n bodoli megis Nyth a'r Gwasanaeth Cyngor Arbed Ynni er mwyn gwneud y mwyaf o'r arbedion posib i breswylwyr. Ond yn fwyaf penodol, bydd yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yn dod â gwybodaeth arbenigol ac arbenigedd ynglŷn â'r farchnad ynni a'r modd y dylid ymgysylltu â chwsmeriaid.

Y pethau allweddol y gellir eu cyflawni gan yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yw:

- caffael y darparwr newid drosodd, a enwir yn awr yn 'energyhelpline'
- ymgymryd ag amryw o ddigwyddiadau yng Nghaerdydd a'r Fro er mwyn hyrwyddo'r cynllun i breswylwyr bregus yn benodol
- gweithio gyda phartneriaid megis cymdeithasau tai, elusennau ac ati yng Nghaerdydd a'r Fro i sicrhau ei fod yn gallu cefnogi a chyrraedd eu preswylwyr dal a chydlynu'r data ar gyfer yr arfarniad prosiect terfynol.

Yn ystod 2012-13, mynychodd Ymddiriedolaeth Arbed Ynni Cymru dros 400 o ddigwyddiadau ar draws amrywiaeth o brosiectau i roi cyngor ar arbed ynni a chefnogaeth i'r cyhoedd. Bydd yr Ymddiriedolaeth Arbed Ynni yn rheoli tîm o dri swyddog ymgysylltu penodol ar gyfer y cynllun Cyd Cymru a bydd y swyddogion hyn yn canolbwyntio ar weithgareddau allgymorth yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg gan fod yr ardaloedd hyn wedi'u cynnwys yn y bid ariannu a gyflwynwyd gan y Cynghorau i'r gronfa cydweithio ranbarthol. Fodd bynnag, bydd eu harbenigedd a'u cyngor yn cael eu rhannu gyda phawb sy'n cymryd rhan yn y cynllun Cyd Cymru drwy Gymru gyfan.

Y rhesymeg dros Ddewis Asiant Newid Cyflenwr

Mae'n bwysig dangos y gwerth gorau wrth gaffael asiant newid cyflenwr a sicrhau lefel uchel o wasanaeth cwsmer. Gan weithio gyda'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni, rydym wedi datblygu ystod o feini prawf arfarnu i'r asiant newid cyflenwr Cyd Cymru. Ym mis Medi 2013, cafodd tendr ei redeg ar Sell2Wales i gael asiant newid cyflenwr a'r cynigydd llwyddiannus oedd 'energyhelpline'.

Mae llawer o'r cwestiynau cyffredinol ynglŷn â newid cyflenwr wedi'u cynnwys yn rheoliadau Ofgem, er enghraifft:

- Gall cwsmeriaid safonol a chwsmeriaid â mesuryddion rhagdalau gyda dyledion hyd at £500 newid cyflenwr (Protocol Aseinio Dyledion Ofgem)
- Rhaid i gyflenwyr ddarparu gwybodaeth am filiau cwsmeriaid yn dangos y defnydd a wnaed yn ystod y cyfnod cyfatebol y flwyddyn ddiwethaf, y defnydd a wnaed dros y 12 mis blaenorol a rhagamcan enghreifftiol o'r costau am y 12 mis i ddod gan ddefnyddio'r data hwn.

Dewis yr Asiant Newid Cyflenwr

Gan weithio'n agos â'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni, gwnaethom ryddhau tendr i gaffael asiant newid cyflenwr ar gyfer Cyd Cymru. Yr ymgeisydd llwyddiannus oedd energyhelpline.

Pwy fydd yn ymgymryd â'r negodi a'r newid drosodd?

Ymgwymerwyd ag ymarfer tendro ffurfiol ac mae contract wedi'i gosod hyd at fis Mawrth 2015 gyda 'energyhelpline'.

Yn ystod mis Hydref 2013, roedd Cyd Cymru wedi tendro am ddarparwr newid cyflenwyr i negodi bargeinion ynni a chefnogi cwsmeriaid drwy'r broses newid drosodd. Rydym wedi dewis bod yn bartner gyda 'energyhelpline'.

Yn 2012, rhedodd 'energyhelpline' yr ail newid drwy gydfargeinio yn y DU ac mae ganddynt brofiad o redeg nifer o newidiadau drwy gydfargeinio ers hynny, gan arbed miliynau o bunnau i gartrefi yn y DU.

Mae 'energyhelpline' wedi bod yn llwyddiannus yn newid drosodd cyflenwyr i:

- Switch and Save Bryste
- Big Wight Switch (Ynys Wyth)
- Peoples Power / Cheaper Energy Together
- Cydweithfa Rhanbarth Dinas Lerpwl
- Ymgyrchoedd brand eu hunain 'Huge Switch'
- Ynghyd â bod yn bartneriaid â nifer o gyflogwyr mawr yn y DU i redeg grwpiau cydfargeinio staff

Yn ychwanegol i'r cynnig newid drosodd drwy gydfargeinio, mae **'energyhelpline' yn darparu gwasanaeth am ddim i gymharu'r farchnad gyfan**. Golyga hyn fod pawb sy'n ymuno â'r newid drosodd yn derbyn cynnig ac ni fydd yn rhaid i bobl wneud cymhariaeth ar wahân o'r cynigion sy'n y farchnad ar y pryd.

Mae 'energyhelpline' wedi'u hachredu gan yr Ofgem *Confidence Code*, sy'n golygu bod sicrwydd pan gyflwynir cynigion a phrisiau i chi eu bod wedi'u cyfrifo a'u dangos yn gywir, yn deg ac yn ddiuedd.

Nid yw Cyd Cymru yn ariannu 'energyhelpline' a byddant yn adennill eu costau o'r ffioedd cyfeirio (neu gomisiwn) o ganlyniad i bob cwsmer sydd mewn gwirionedd yn newid drosodd i dariff newydd. Bydd 'energyhelpline' yn rhoi cyfran o hwn i Cyd Cymru. Bydd Cyd Cymru yn olrhain y nifer o bobl sydd wedi newid drosodd ym mhob ardal Awdurdodau Lleol ac o ganlyniad byddant yn gallu rhannu unrhyw arian a gynhyrchir yn gymesur gyda phob Awdurdod Lleol yng Nghymru. Bydd yr hyn sy'n ddyledus i bob

awdurdod lleol yn seiliedig ar y nifer o breswylwyr sydd wedi newid drosodd yn llwyddiannus yn ardal eu hawdurdod. Os ydych yn cytuno i fod yn rhan o Cyd Cymru, rydych yn cytuno i rannu derbyniadau o'r Gronfa Gymunedol a neilltuir i'ch ardal awdurdod lleol fel y cytunwyd gyda Bwrdd Prosiect Cyd Cymru. Telir cyfran o'r Gronfa Gymunedol i'r awdurdod lleol ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol.

Sut all pobl gofrestru gyda Chyd Cymru i newid cyflenwr drwy gydfargeinio?

Dylai preswylwyr gofrestru ar-lein yn www.cydcymru-energy.com. Rydym yn ymwybodol nad yw hyn yn addas i rai unigolion ac mae rhif llinell gymorth hefyd ar gael i gofrestru ar 0800 0935902. Dylai preswylwyr gael bil ynni diweddar wrth law. Rhoddir cefnogaeth i gynorthwyo'r rhai sy'n cymryd rhan i ddeall pa wybodaeth sydd ei hangen unwaith y bydd y cofrestrriad wedi agor yn llawn.

Dyddiadau Allweddol

Bydd y cyfnod Cofrestru ar gyfer y trydydd Newid yn agor o'r

2^{il} Ionawr, 2015

Bydd y cyfnod i dderbyn y cynnig (newid drosodd) yn agor o'r

2^{il} Mawrth – 16^{eg} Mawrth 2015

Rhagwelir y bydd y pedwerydd Newid yn rhedeg yn ddiweddarach yn 2015/16